

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวทางสังคมของผู้ติดยาเสพติด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม และการปรับตัวทางสังคมของผู้ติดยาเสพติด และเปรียบเทียบลักษณะการปรับตัวทางสังคมของผู้ติดยาเสพติด จำแนกตามการอบรมเลี้ยงดู และการสนับสนุนทางสังคม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ก็คือกลุ่มผู้ติดยาเสพติดที่เข้าร่วมทำกิจกรรมกลุ่มในสถานบริการ โรงพยาบาลรัฐญารักษ์ และสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด (บ้านพิชิตใจ) จำนวน 150 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ 1 ชุด ประกอบด้วย 4 ส่วนคือข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ติดยาเสพติด ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดู ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม และข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวทางสังคม

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window ในการหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) และทดสอบทีละคู่โดยใช้การทดสอบของเชฟเฟ (Sheffe)

1. ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างผู้ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่างผู้ติดยาเสพติด เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงคือเพศชายร้อยละ 87.30 เพศหญิงร้อยละ 12.70 มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี ร้อยละ 58.00 มากที่สุด รองลงมาต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 30.10 และ 30 ปีขึ้นไปร้อยละ 11.90 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 50.00 รองลงมาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 39.00 และต่ำกว่าประถมศึกษา ร้อยละ 10.70 ตามลำดับ มีสถานภาพโสดร้อยละ 92.70 มากที่สุด รองลงมาสถานภาพสมรส และแยกกันอยู่ ร้อยละ 4.60 สถานภาพสมรสอยู่ด้วยกันร้อยละ 1.30 สถานภาพหย่าร้อยละ 0.70 และสถานภาพหม้ายร้อยละ 0.70 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพร้อยละ 58.70 มากที่สุด รองลงมามีอาชีพ (ค้าขาย ชาวสวน)ร้อยละ 21.30และนักเรียนร้อยละ 20.0 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้ติดยาเสพติดไม่มีรายได้ร้อยละ 72.00 มากที่สุด ส่วนผู้ที่มีรายได้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 100 - 10,000 บาท ร้อยละ 28.00 แหล่งที่มาของรายได้จะได้อาศัยได้จากบิดาและมารดา ร้อยละ 67.20 มากที่สุด รองลงมาจากญาติพี่น้องร้อยละ 16.00 ขยายยาเสพติดเองร้อยละ 16.00 รับจ้างร้อยละ 2.70 และลักขโมยร้อยละ 0.70 ตามลำดับ ระยะเวลาในการติดยาเสพติด 6 ปีขึ้นไป ร้อยละ 55.30 มากที่สุด รองลงมา ระยะเวลา 1-5 ปี ร้อยละ 44.70 มีจำนวนสมาชิก 4-6 คน มากที่

สุดร้อยละ 71.30 รองลงมา 7-10 คน ร้อยละ 15.20 รองลงมา 1- 3 คน ร้อยละ 10.70 และ 11-13 คน ร้อยละ 2.10 กลุ่มผู้ติดยาเสพติดยังคงพักอาศัยอยู่กับบิดามารดามากที่สุดร้อยละ 54.00 รองลงมา พักอาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาร้อยละ 26.70 ญาติพี่น้องร้อยละ 16.00 เพื่อนร้อยละ 2.00 และอยู่คนเดียวร้อยละ 1.30 มีเพื่อนที่เป็นบุคคลใกล้ชิดที่ติดยาเสพติดร้อยละ 40.00 มากที่สุด รองลงมาญาติพี่น้องร้อยละ 11.30 และบิดามารดาร้อยละ 0.70 กลุ่มตัวอย่างผู้ติดยาเสพติดติดยาบ้า ร้อยละ 76.00 มากที่สุด รองลงมาเฮโรอีนร้อยละ 21.30 และกัญชาร้อยละ 2.70 ตามลำดับ สาเหตุที่ผู้ติดยาเสพติดอยากเลิกติดยาเสพติดเองร้อยละ 50.80 มากที่สุด รองลงมาได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวร้อยละ 46.00 ถูกบังคับให้เลิกยาร้อยละ 2.60 และจากสื่อโฆษณาร้อยละ 0.60 ตามลำดับ ผู้ติดยาเสพติดมีปัญหาการยอมรับจากครอบครัวร้อยละ 58.00 มากที่สุดรองลงมา ปัญหาการเข้าสังคมร้อยละ 50.00 มีปัญหาการว่างงานร้อยละ 46.00 มีปัญหาการเรียนร้อยละ 38.00 มีปัญหาการทำงานร้อยละ 33.00 มีปัญหาการยอมรับจากเพื่อนและปัญหาสุขภาพร้อยละ 24.00 มีปัญหาเศรษฐกิจ ร้อยละ 14.00 และมีปัญหารู้กร้อยละ 12.70 ตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้ติดยาเสพติดจะขอคำปรึกษาจากเพื่อนร้อยละ 43.30 มากที่สุด รองลงมาบิดามารดา ร้อยละ 30.00 ญาติพี่น้องร้อยละ 29.30 มารดาร้อยละ 16.00 หน่วยงานที่ให้บริการและรู้กร้อยละ 5.30 และ บิดา ร้อยละ 2.70

2. วิธีการอบรมเลี้ยงดู

ผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่ร้อยละ 77.3 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 14.7 เท่านั้นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และร้อยละ 8.0 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง

3. การสนับสนุนทางสังคม

จากการศึกษาการสนับสนุนทางสังคม พบว่า กลุ่มผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุน อยู่ระดับปานกลางและค่อนข้างสูงมากที่สุด ส่วนการได้รับการการสนับสนุนต่ำ มีเพียงเล็กน้อย

4. ระดับการปรับตัวทางสังคม

จากการศึกษาระดับการปรับตัวทางสังคมของผู้ติดยาเสพติด พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มผู้ติดยาเสพติดมีการปรับตัวระดับดีมาก อัตราเฉลี่ย $X = 161.58$ รองลงมา มีระดับการปรับตัวปานกลางอัตราเฉลี่ย $X = 141.92$ และการปรับตัวได้ยากอัตราเฉลี่ย $X = 74.00$

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของวิธีการอบรมเลี้ยงดูกับการปรับตัวทางสังคม

โดยภาพรวมวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้การปรับตัวทางสังคมแตกต่างกัน แต่เมื่อศึกษาการอบรมเลี้ยงดูในด้านต่าง ๆ กับการปรับตัวทางสังคมด้านการรู้จักตนเอง และเห็นคุณค่า ความมั่นคงทางจิตใจ ความวิตกกังวลหวาดกลัว ความสามารถในการเข้ากลุ่มและร่วมกิจกรรมกลุ่ม ทักษะชีวิตที่ดีต่อกลุ่มและสังคม และความสามารถใน

การเผชิญปัญหา พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งมีผลต่อการปรับตัว ด้านความวิตกกังวล
หวาดกลัว โดยกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง มีระดับความวิตกกังวล
หวาดกลัวสูงกว่า ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และควบคุม มีผลต่อความวิตกกังวล
มากกว่าวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และประชาธิปไตย

6. เปรียบเทียบความแตกต่างของการสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวทางสังคม

ในภาพรวมการสนับสนุนทางสังคมที่แตกต่างกันมีผลทำให้การปรับตัวทางสังคมแตกต่างกัน
คือถ้าผู้ศึกษาเพศใดมีระดับการสนับสนุนทางสังคมมาก ทำให้กลุ่มผู้ศึกษาเพศใดมีระดับการ
ปรับตัวได้สูงแต่ถ้ากลุ่มผู้ศึกษาเพศใด มีการสนับสนุนทางสังคมต่ำ ทำให้กลุ่มผู้ศึกษาเพศใด มี
การปรับตัวทางสังคมได้น้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ของการสนับสนุนทางสังคมด้าน
อารมณ์ด้านการยอมรับ และเห็นคุณค่า ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านเงิน
มีผลกับการปรับตัวด้านการรู้จักตนเอง และเห็นคุณค่า ความมั่นคงทางจิตใจ ด้านความวิตกกังวล
หวาดกลัว การให้ความรักและรับความรัก การเข้ากลุ่มและร่วมกิจกรรมกลุ่ม ทักษะที่ดีต่อกลุ่ม
และสังคม ความสามารถในการเผชิญปัญหา ส่วนใหญ่จะมีระดับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ใน
ระดับมาก และทำให้ระดับการปรับตัวทางสังคมมากด้วย ยกเว้น การปรับตัวด้านความวิตกกังวล
หวาดกลัว จะมีความผกผันกับการสนับสนุนทางสังคมด้านต่างๆ กล่าวคือ ถ้ามีการสนับสนุนทาง
สังคมด้านต่าง ๆ มาก ทำให้การปรับตัวด้านความวิตกกังวลน้อย ถ้าการสนับสนุนน้อยทำให้ความ
วิตกกังวลหวาดกลัวมาก

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง การอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคม กับการปรับตัวทางสังคมของ
ผู้ศึกษาเพศใด โดยศึกษา หาวิธีการอบรมเลี้ยงดู ระดับการปรับตัวทางสังคม ความแตกต่างของ
การอบรมเลี้ยงดูกับการปรับตัวทางสังคม และความแตกต่างของการสนับสนุนทางสังคมกับการ
ปรับตัวทางสังคม จากกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เคยศึกษาแพทย์คิดโรงพยาบาลรัฐญรัักษ์ และสถานฟื้นฟู
สมรรถภาพผู้ศึกษาแพทย์คิด (บ้านพิชิตใจ) โดยจะแบ่งส่วนอภิปรายผลออกเป็น 6 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ศึกษาแพทย์คิด

ส่วนที่ 2 วิธีการอบรมเลี้ยงดู

ส่วนที่ 3 การสนับสนุนทางสังคม

ส่วนที่ 4 การปรับตัวทางสังคม

ส่วนที่ 5 ความแตกต่างของวิธีการอบรมเลี้ยงดูกับการปรับตัวทางสังคม

ส่วนที่ 6 ความความแตกต่างของการสนับสนุนทางสังคม กับการปรับตัวทางสังคม

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ติดยาเสพติด

จากการศึกษาลักษณะบุคคลของกลุ่มผู้ติดยาเสพติด พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-29 ปี มากที่สุด รองลงมาต่ำกว่า 20 ปี และมีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษาอยู่ระหว่างประถมต้น-มัธยมต้นมากที่สุด รองลงมามัธยมศึกษาตอนปลาย และต่ำกว่าประถมศึกษา น้อยที่สุด เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างติดยาเสพติดเสียก่อนที่จะจบการศึกษา มีสถานภาพโสดมากที่สุด รองลงมาสมรสแล้วแยกกันอยู่ และสมรสแล้วอยู่ด้วยกันน้อยที่สุด ไม่มีอาชีพมากที่สุด รองลงมามีอาชีพ (ค้าขาย, ชาวสวน) และเป็นนักเรียนน้อยที่สุด ไม่มีรายได้มากที่สุด ส่วนผู้มีรายได้จะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 100 -10,000 บาท บิดามารดาจะเป็นแหล่งรายได้มากที่สุด รองลงมาญาติพี่น้อง ค้าขายเอง รับจ้าง และมาจากถาวรโมย ตามลำดับ ระยะเวลาติดยา 6 ปีขึ้นไปมากที่สุด รองลงมา 1-5 ปี มีจำนวนสมาชิก 4-6 คน มากที่สุด รองลงมา มี 7-10 คน ผู้ติดยาเสพติดพักอาศัยอยู่กับบิดามารดามากที่สุด รองลงมาพักอาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน และอยู่คนเดียว ตามลำดับ เพื่อนเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดที่ติดยามากที่สุด รองลงมา ญาติพี่น้อง และบิดามารดา กลุ่มตัวอย่างติดยาบ้านมากที่สุด รองลงมาเฮโรอีน และกัญชา เมื่อติดยาเสพติดแล้วอยากเลิกเสพยาเองมากที่สุด รองลงมาได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ถูกบังคับให้เลิกยาเอง และจากสื่อโฆษณา มีปัญหาการยอมรับจากครอบครัวมากที่สุด รองลงมาปัญหาการเข้าสังคม ปัญหาการว่างงาน ปัญหาการเรียน ปัญหาการทำงาน ปัญหาการยอมรับจากเพื่อน ปัญหาสุขภาพร่างกาย ปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาคู่สมรส เมื่อผู้ติดยาเสพติดมีปัญหาจะไปขอคำปรึกษาจากเพื่อนมากที่สุด รองลงมาบิดามารดา ญาติพี่น้อง มารดาหน่วยงานที่ให้บริการ คู่รักและบิดามารดา ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 วิธีการอบรมเลี้ยงดู

จากการศึกษา พบว่า ผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมากที่สุด รองลงมาได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ติดยาเสพติด ส่วนใหญ่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมากที่สุด เพราะเป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรที่เหมาะสมสำหรับยุคปัจจุบัน เป็นยุคของโลกข่าวสาร และยุคของโลกาภิวัตน์ โดยเป็นยุคที่ไม่ปิดกันข่าวสาร และความคิด ใช้เหตุผลมาอธิบาย มีความเสมอภาคกัน ที่ส่งผลทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม และถูกยอมรับจากสังคม และส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากบิดามารดามีการศึกษามากขึ้น ทำให้เข้าใจจิตวิทยาในการอบรมเลี้ยงดู หรือให้ความสำคัญกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรมากขึ้น จึงสนใจที่จะหาวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่มีเหตุมีผล เพื่อกระตุ้นพัฒนาการเด็กไปในทิศทางที่เหมาะสม พัฒนาบุคลิกภาพในทางสร้างเสริม ไม่ให้เป็นไปในทางก้าวร้าวหรือทำลาย เพราะการพัฒนาบุคลิกภาพมีอิทธิพลมาจากสัมพันธภาพในครอบครัว ถ้าครอบครัวมีความรักความอบอุ่นที่ดีมีความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว จะส่งผลให้บุตรมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก สามารถปรับตัวเองได้ในสังคม สังคมยอมรับ

และไม่สร้างปัญหาให้กับสังคมต่อไป ดังเช่นที่ การ์ธนี สุหราชอาณาจักร (2522 :40) พบว่าเนื่องจากบิดามารดาที่มีการศึกษาสูงขึ้น ทำให้เข้าใจจิตวิทยาพัฒนาการของบุตรมากขึ้น เข้าใจความรู้สึก และความต้องการของบุตรจึงทำให้วิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรเปลี่ยนแปลงไปกล่าวคือบิดามารดาจะอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบให้ความรักความอบอุ่นมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศศิวิมล โสภณพันธ์, วารินทร์ ม่วงสุวรรณ และประณต เล็กสวัสดิ์ (2527:15-57) พบว่า บิดามารดาอบรมเลี้ยงดูบุตรไม่แตกต่างกัน และพยายามให้การอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบให้ความรัก และให้ความอบอุ่นมากขึ้น ถ้าในครอบครัวมีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ครอบครัวมีความรักความอบอุ่นมีความเป็นอยู่ที่ดี จะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเอง ปรับตัวเองได้ในสังคม มีพัฒนาการและบุคลิกภาพที่ดีได้ สอดคล้องกับ แรงค์ (Rank 1968:776) กล่าวว่า การสนับสนุนให้บิดามารดาอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาการบุคลิกภาพในการส่งเสริม สอดคล้องกับ มัมเมอร์รี่ (Mummery 1954 :162) พบว่าครอบครัวที่มีบรรยากาศแบบประชาธิปไตยเด็กจะถูกยอมรับจากผู้อื่นมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่สังคมยกย่อง และยอมรับ

ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม มีส่วนน้อยที่บิดามารดาใช้ในการอบรมเลี้ยงดู เพราะการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้จะไปสกัดกั้นไม่ให้มีพัฒนาการที่เหมาะสม และไม่สามารถปรับตัวเองได้ในสังคม ดังเช่น แคปแลน (Kaplan 1959:188) พบว่าบิดามารดา ที่บังคับเข้มงวดกับลูกมาก จะทำให้ลูกก้าวร้าวมีปัญหาทางอารมณ์ ต่อต้านสังคมปรับตัวเองไม่ได้ แยกตัวเองจากคนอื่น ๆ ส่วนบิดามารดาที่อบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ทำให้เด็กปรับตัวเองได้ดี มีความรับผิดชอบสูง

ถึงแม้บิดามารดาที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แต่กลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาเพศชายยังคงคิดขุ่นเคืองใจ อาจเนื่องมาจาก บุคคลใกล้ชิดที่คิดว่าเป็นเพื่อนมากที่สุด (จากตารางที่ 4.2) และอาจถูกชักชวนจากเพื่อนให้ลองเสพยา โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มวัยรุ่นมากที่สุด (จากตารางที่ 4.1) เป็นช่วงวัยที่อยากรู้อยากลองเมื่อถูกเพื่อนชักชวนให้ลองเสพยาเพศชายคิด จึงสนใจที่จะทดลองเสพยา เพื่อพิสูจน์และสัมผัสกับยาว่ามีอิทธิพลอย่างไร จึงเข้าสู่กระบวนการคิดขุ่นเคืองใจมากที่สุด และเมื่อกลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาเพศชายมีปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาการเรียน ปัญหาการเข้าสังคม (จากตารางที่ 4.3) มักจะใช้กลุ่มเพื่อนมากที่สุดเป็นที่ปรึกษาเวลามีปัญหา จึงทำให้ง่ายต่อการเข้าไปสู่กระบวนการคิดขุ่นเคืองใจ อย่างเช่นในสภาพปัจจุบัน ปัญหาเพศชายคิดมีการแพร่ระบาดอย่างมากมาย ทั้งในสถาบัน ครอบครัว การศึกษา ศาสนา ที่เป็นสถาบันสำคัญของบุคคล ที่คอยอบรม สั่งสอน ให้มีความรู้เป็นคนดีมีศีลธรรม กลับเป็นเหตุที่มาของยาเพศชายคิด และเข้าสู่ชุมชนมากขึ้น ทุกคน สามารถซื้อหาได้ง่ายและอยู่ใกล้ตัวบุคคลมากขึ้น จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญตัวหนึ่งที่ทำให้เข้าไปสู่การคิดขุ่นเคืองใจ

ส่วนที่ 3 การสนับสนุนทางสังคม

จากการศึกษา พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างผู้คิดยาเสพติด ได้รับการสนับสนุนทางสังคมระดับปานกลาง ถึงค่อนข้างสูง โดย ได้รับการสนับสนุนด้านสิ่งของ แรงงาน เงินมากที่สุด ส่วนการสนับสนุนด้านอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างสูง และการยอมรับและเห็นคุณค่า การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การได้รับข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นข้อสังเกตได้ว่า ถึงแม้กลุ่มตัวอย่างจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และมีการปรับตัวอยู่ในระดับสูง แต่กลุ่มตัวอย่างยังคิดยาเสพติด โดยพิจารณาการสนับสนุนทางสังคม พบว่าบิดามารดาจะให้การสนับสนุนด้านสิ่งของ และเงินมากกว่า การสนับสนุนด้านอื่นๆ แต่ก็ยังให้ความสำคัญด้านอื่นๆ แต่น้อยกว่า การให้สิ่งของ แรงงาน เงินทดแทนมากกว่า เพราะถ้าบุคคลได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์มาก จะทำให้บุคคลสามารถอดทนต่อปัญหาได้มากขึ้น และลดความเครียด ทำให้ตนเองรู้สึกมีคุณค่า ยังเป็นที่รักที่憧憧การของสังคม ส่งผลต่อการปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่า กลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนด้านอารมณ์น้อย ส่วนการสนับสนุนด้านข่าวสารข้อมูลการติดต่อสื่อสาร คำแนะนำ จะทำให้การรับรู้ถึงพฤติกรรมและการปฏิบัติตัวของบุคคลดีขึ้น ส่งเสริมบุคคลรู้จัก วิธีการเผชิญชีวิต และภาวะความเครียดแบบใหม่ โดยบุคคลนั้นไม่รู้จักมาก่อน สามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการเผชิญภาวะความเครียดได้อย่างเหมาะสม ทำให้สามารถเผชิญความเครียดได้ดี ต่อสู้กับปัญหาของบุคคล ได้ช่วยลดความรุนแรงของปัญหา มีแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในที่สุด ถ้าบุคคลได้รับการสนับสนุนทางสังคม ด้านข้อมูลข่าวสาร การติดต่อสื่อสาร คำแนะนำน้อยจะทำให้บุคคลขาดข่าวสาร ขาดการรับรู้ข้อมูลใหม่ๆ ในการเผชิญปัญหา และประพฤติดั้งเดิมหลงทางนำไปสู่การปรับตัวทางสังคมไม่ดี และไปคิดยาเสพติดได้ ส่วนการสนับสนุนทางสังคมด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมมาก จะทำให้บุคคลมีความพร้อมที่จะปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้อย่างเหมาะสมเช่นกัน ดังนั้นถ้ากลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนด้านอารมณ์ การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ข้อมูลข่าวสาร การติดต่อสื่อสาร คำแนะนำ มากกว่าได้รับการสนับสนุนด้านสิ่งของ แรงงาน เงิน จะทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้จักการเผชิญปัญหา แก้ไขปัญหาของตนเองได้ จะปรับตัวเองได้ในที่สุด และไม่นำไปสู่การติดสารเสพติด สอดคล้องกับ โคเฮนและวิลล์ส (Cohen and Wills .1985. อ้างจาก อลิสา ชัยเทียนทอง 2544:81) ได้ศึกษาพบว่า การสนับสนุนทางสังคมจะทำให้บุคคลมีประสบการณ์ที่ดี มีอารมณ์มั่นคง ช่วยลดภาวะวิกฤตในชีวิต ทำให้มีพฤติกรรมในทางที่ดี จะช่วยส่งเสริมหน้าที่ ในการต่อสู้ปัญหาของแต่ละบุคคลให้ดีขึ้น ช่วยลดความรุนแรงได้ สอดคล้องกับ วาร์ทแมน (Wartman 1985. อ้างจาก อลิสา ชัยเทียนทอง 2544:82) พบว่าการสนับสนุนทางสังคม จะส่งเสริมบุคคลในการเผชิญภาวะความเครียด โดยการกระตุ้นให้ผู้รับเกิดความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ทำให้บุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการเผชิญภาวะความเครียดได้อย่างเหมาะสม และได้ข้อมูลข่าวสาร และคำแนะนำต่างๆ จะทำให้การรับรู้ของบุคคลดีขึ้น สามารถเผชิญความเครียดแบบใหม่ และทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ต่อไป และการสนับสนุนด้านอารมณ์ เป็นตัวช่วยลด ความเครียด ทำให้บุคคลเพิ่มความอดทนต่อปัญหาได้มากขึ้น ส่วนผู้ที่ได้รับการสนับสนุนต่ำ จะทำให้เกิดความยุ่งยากในจิตใจ และส่งผลกระทบต่อปรับตัวทางสังคม มีปัญหาสุขภาพตามมา โดยสอดคล้องกับสังคมไทยปัจจุบัน ที่บิดามารดาไม่มีเวลาให้กับบุตร จึงให้เงินเป็นสิ่งตอบแทน โดยพิจารณาจาก (ตารางที่ 4.1) รายได้ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้มาจากบิดามารดามากที่สุด

ส่วนที่ 4 การปรับตัวทางสังคม

จากการศึกษาพบว่า ระดับการปรับตัวของผู้ติดยาเสพติด อยู่ในระดับมีความสามารถในการปรับตัวได้สูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่ยังคงพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา (จากตารางที่ 4.14) โดยปกติบิดามารดาจะเป็นผู้ช่วยเหลือดูแล เอาใจใส่บุตรให้ความรักความอบอุ่นอบรมสั่งสอนบุตร ให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดี อิทธิพลของครอบครัวเป็นรากฐานบุคลิกภาพที่เป็นตัวกำหนด พฤติกรรมการปรับตัวทางสังคม ปลูกฝังลักษณะนิสัย โดยเป็นแรงสนับสนุนที่ดีให้บุตร ถ้าบุตรขาดบิดามารดา หรือไม่ได้อยู่กับบิดามารดา ส่งผลให้ไม่มีแรงสนับสนุน ให้กำลังใจ และการอบรมสั่งสอนส่งผลให้บุตรมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และไม่สามารถปรับตัวเองได้ในสังคม สอดคล้องกับ นิภา นิธยาน (2530:106-115) พบว่าอิทธิพลของสภาพแวดล้อม มีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมปรับตัวทางสังคมของบุคคล สอดคล้องกับ เซอร์รี่ (Shery 1965:54) พบว่า เด็กที่ได้รับความรักความอบอุ่นปลอดภัย ทำให้การปรับตัวได้ดี ตรงกันข้ามกับเด็กที่ขาดความรัก ความอบอุ่นจะไม่สามารถปรับตัวได้ในสังคม และการที่เด็กขาดพ่อหรือแม่ในช่วงวัยตอนต้นของชีวิต และวัยรุ่น จะมีผลต่อการปรับตัวทางสังคม และยังสอดคล้องกับ เกรย์ตัน (Drayton 1978:7223) พบว่า ผลของการขาดพ่อ หรือ แม่ ในครอบครัวจะมีอิทธิพลต่อการปรับตัวทางสังคมของเด็กวัยรุ่น และจากการศึกษายังพบว่าส่วนใหญ่กลุ่มผู้ติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (จากตารางที่ 4.6) โดยวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จะมีบรรยากาศภายในครอบครัวดี มีความรักความอบอุ่น เอื้ออาทรต่อกันมีสัมพันธภาพที่ดี เป็นแรงสนับสนุนให้กลุ่มตัวอย่างผู้ติดยาเสพติด มีความสามารถในการปรับตัวได้ดี สอดคล้องกับ บัลด์วิน (Baldwin 1948:127-136) กล่าวว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยทำให้บรรยากาศในครอบครัวดี มีความสัมพันธ์ที่ดี อบอุ่น อิสระ มีการสนทนากันระหว่างบิดามารดาและบุตร ทำให้การปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่บิดามารดาควบคุมพฤติกรรม โดยไม่ใช้การอธิบายหรือใช้เหตุผล สอดคล้องกับแลนดิส (Landis 1954: 105-106) พบว่า เด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาให้การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จะปรับตัวได้ดีกว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่เลี้ยงดูแบบใช้อำนาจ เด็กที่มาจากครอบครัวขนาดเล็ก มีปัญหาการปรับตัวมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวใหญ่ ขนาดของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างผู้ติดยาเสพติดค่อนข้างเป็นครอบครัวใหญ่ (จากตารางที่ 4.2) จึงส่งผลให้มีปฏิสัมพันธ์กันดี ภายในครอบครัวมีการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลกันดีมากกว่าครอบครัวที่มีขนาดเล็ก ทำให้ สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ได้ รู้จัก

ปรับตัวเข้ากับสังคม และอีกประการหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างของผู้ศึกษาเพศผู้คิด มีการปรับตัวอยู่ในระดับที่สูง อาจเนื่องมาจาก กลุ่มผู้ศึกษาเพศผู้คิดที่ศึกษามาเป็นผู้ที่อยู่ในสถานฟื้นฟูสมรรถภาพ และในโรงพยาบาลที่อยู่ในขั้นเตรียมตัวจะออกสู่สังคม โดยทุกคนจะมีกิจกรรมฝึกทักษะทางสังคม โดยการฝึกทักษะทางสังคมจะทำให้บุคคลสามารถปรับตัวได้ดีในสังคม สอดคล้องกับ โทร์ป (Thorpe 1955 :95) กล่าวว่า การฝึกทักษะทางสังคม (Social Skill) ให้กับบุคคลจะทำให้บุคคลเข้ากับสังคมได้ และยังมีกิจกรรมละลายพฤติกรรม โดยสอดใส่พฤติกรรมที่เหมาะสม ที่สังคมยอมรับ ได้เรียนรู้ชีวิตใหม่ในสังคม รู้จักการเผชิญปัญหา และสามารถแก้ไขปัญหได้ด้วยตนเอง จึงอาจจะ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาเพศผู้คิดเกิดการปรับตัวเองได้ในที่สุด และมีระดับ การปรับตัวอยู่ในระดับที่สูง สอดคล้องกับ นิภา นิธยาน (2530 :20) พบว่า บุคคลที่มีความสามารถ ปรับตัวได้ดีมิใช่ผู้ที่ปราศจากปัญหา แต่เป็นผู้ที่กล้าเผชิญปัญหาอุปสรรค และความยุ่งยาก ในชีวิต อย่างมีสติ และไม่หวาดหวั่น ตลอดจนเป็นผู้พร้อม ที่จะเผชิญ ทั้งความทุกข์และความสุขในชีวิต บางครั้งแม้จะประสบชะตากรรม ที่ยังความผิดหวังและล้มเหลวในชีวิต ก็ยังกล้าหาญ เข้มแข็ง โดย ไม่พ่ายแพ้ต่อแท้ พอที่จะดำเนินชีวิตต่อไป สอดคล้องกับ ช่อศักดิ์ โรจน์ดำรงฤทธิ์ (2533:32) กล่าวว่า การที่มนุษย์จะปรับตัวเอง ได้มีแรงผลักดัน 2 อย่าง คือแรงผลักดันภายใน และภายนอก คือ สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นตัวกระตุ้นให้มนุษย์เกิดการปรับตัวทางสังคมให้สามารถอยู่ท่ามกลาง สังคมได้และจากประสบการณ์สังคมที่ได้เรียนรู้ในอดีต ยังสนับสนุนให้บุคคลเกิดการปรับตัวใน ทางที่ดี และอีกปัจจัยหนึ่ง คือกลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาเพศผู้คิดได้รับการสนับสนุนทางสังคมในระดับ ปานกลาง ก่อนข้างสูง (จากตารางที่ 4.6) จึงส่งผลให้การปรับตัวทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษา เพศผู้คิด อยู่ในระดับที่ดีมากมาไปด้วย นอกจากได้รับการสนับสนุนทางเครือข่ายทางสังคมแล้ว ยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่ให้บริการทางสังคม ในด้านการเตรียมตัวเข้าสู่สังคม โดยมี กิจกรรมที่เข้มแข็ง และมีการทดลองปฏิบัติจริงอีกด้วยจึงเป็นแรงผลักดันให้มีการปรับตัวได้ดีอีกด้วย สอดคล้องกับ ศรีรัตน์ เวชพานิชย์ (2530:93-103) การสนับสนุนจากบิดามารดา และเจ้าหน้าที่ ผู้ให้การบำบัดรักษา มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ส่วนที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูกับการปรับตัวทางสังคม

จากการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง แบบควบคุมกับการปรับตัวทางสังคม ทั้งในการศึกษาภาพรวม และศึกษาแต่ละด้าน พบว่า ในภาพรวมการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง และแบบควบคุม ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้การปรับตัวทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 กล่าวคือไม่ว่าจะมี วิธีการอบรม

เลี้ยงดูด้วยวิธีใดๆ จะไม่ทำให้การปรับตัวทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาเพศผู้คิดแตกต่างกัน แต่จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาเพศผู้คิดมีระดับการปรับตัวอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อาจเกิดจาก ตัวแปรอื่นๆที่ไม่ใช่วิธีการอบรมเลี้ยงดู เช่นทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทักษะทางสังคมที่

บำบัดในสถานฟื้นฟู สอดคล้องกับ จิราภรณ์ ไชยรัตน์ (2529:85) พบว่า เด็กที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน มีการปรับตัวที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ เฮิร์ลลอค (Hurlock 1964:661) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ทำให้เด็กเกิดปัญหาการปรับตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจตกต่ำ หรืออยู่ในระดับยากจน จะทำให้เด็กไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ นำไปสู่ปัญหาการปรับตัวทางสังคม สอดคล้องกับ วิกรม กมลสุโกศล (2518:100-101) พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย บ่มทำให้เด็กมีความมั่นคงทางอารมณ์ ไม่ก่อให้เกิดความวิตกกังวล และคับคั่งใจ ส่วนอีกประเด็นหนึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่น โดยสภาพทั่วไปของวัยรุ่น จะยึดเพื่อนและบุคคลที่เขาชื่นชอบเป็นแบบอย่าง จะไม่ค่อยใกล้ชิดกับครอบครัวมาก และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นกลุ่มที่กำลังอยู่ในขั้นการปรับพฤติกรรม และการฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตใจในสถานฟื้นฟู จึงทำให้อิทธิพลด้านเพื่อน และกิจกรรมในสถานฟื้นฟูมีอิทธิพลต่อการปรับตัวมากกว่าวิธีการอบรมเลี้ยงดูและเมื่อศึกษาการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยแบบทอดทิ้ง และแบบควบคุม กับการปรับตัวด้านการรู้จักตนเองและเห็นคุณค่า ความมั่นคงทางจิตใจ การให้ความรัก และรับความรัก การเข้ากลุ่มและร่วมกิจกรรมกลุ่ม ทักษะที่ดีต่อกลุ่มและสังคม ความสามารถในการเผชิญปัญหา และความวิตกกังวลหวาดกลัว พบว่าส่วนใหญ่ วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลทำให้การปรับตัวแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย จากการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีแนวโน้มต่อการปรับตัวด้านการรู้จักตนเองและเห็นคุณค่า การเข้ากลุ่มและร่วมกิจกรรมกลุ่ม ทักษะที่ดีต่อสังคม ความสามารถในการเผชิญปัญหามากที่สุด สอดคล้องกับ เฮิร์ลลอค (Hurlock 1970:284) พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การให้ความรักและความสนใจ และเห็นความสำคัญของเด็กจะทำให้เด็กรู้จักรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถเผชิญชีวิตได้ด้วยความมั่นใจ สามารถเข้ากลุ่มเพื่อนได้ดี สอดคล้องกับ ไชมอนด์ (Symond 1968:108) พบว่า ลูกที่พ่อแม่ยอมรับจะมีเพื่อนฝูงรักใคร่ และให้การยอมรับเป็นอย่างดี ชอบเข้าสังคม มีเพื่อนมาก มองโลกในแง่ดี ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น ปรับตัวได้ดี มีความเข้าใจตนเองและรู้สึกตนเองมีคุณค่า สอดคล้องกับ บัลด์วิน (Baldwin 1948:127-136) พบว่าบิดามารดาที่ปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีบรรยากาศภายในบ้านอบอุ่น มีอิสรภาพ มีการสนทนากันระหว่างพ่อแม่ลูก ทำให้เด็กปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ดีกว่า ครอบครัวที่ควบคุมพฤติกรรมโดยไม่ใช้เหตุผล จะส่งผลให้เด็กขาดความมั่นคงทางจิตใจ และขาดความเป็นตัวของตัวเอง รองลงมาการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม มีแนวโน้มต่อการปรับตัวด้านความมั่นคงทางจิตใจ การให้ความรักและรับความรัก สอดคล้องกับ ฉวีวัตร ลุณหงส์ (2544:161) พบว่านักเรียนที่ถูกควบคุมมาก กลับมีพฤติกรรมดีกว่านักเรียนที่ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยส่วนตัวแปรด้านความวิตกกังวลหวาดกลัวจะมีผลกับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาจากการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวทางสังคม ด้านความวิตก

กังวลหวาดกลัวมากที่สุด เนื่องจากบิดามารดาไม่ได้ให้ความเอาใจใส่ในการเลี้ยงดู ทอดทิ้งบุตรให้เผชิญชีวิต ซะดากกรรมเพียงลำพัง ให้คิดและตัดสินใจเองโดยบิดามารดาละเลยไม่ให้ความอบอุ่น ชี้แนะแนวทาง หรือปรึกษาร่วมกัน ไม่สนใจใยดี จะทำให้เด็กรู้สึกโดดเดี่ยว ไม่มีใครสนใจ ไม่มี ความมั่นใจ เหมือนตัวเองอยู่ในท่ามกลางความว่างเปล่า สอดคล้องกับ วิกรม กมลสุโกศล (2518:100-101) พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และแบบคุ้มครองจนเกินไป จะมีความวิตกกังวลสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เพราะนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง จะมีลักษณะหัวเหว่ ไม่มั่นคง ทำให้เด็กเก็บกด หรือยับยั้งความรู้ สึกต่างๆ ไว้เป็นผลทำให้เกิดความวิตกกังวลมากขึ้น สอดคล้องกับ แลนดิส (Landis 1955:105-106) พบว่า บิดามารดาที่ปกครองบุตรแบบเข้มงวดบุตร หรือมีอำนาจเหนือบุตร จะทำให้บุตรเกิด ความวิตกกังวล เกรงเครียดทางจิตใจ คอยระแวงว่าจะทำไม่ได้ อันเป็นลักษณะที่ก่อให้เกิดการ ปรับตัวไม่ได้ดี

แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูกับการปรับตัวทางสังคมในแต่ละด้าน พบว่าส่วนใหญ่การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีแนวโน้มต่อการปรับตัวที่เหมาะสม ส่วนวิธี การอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งจะมีแนวโน้มต่อการปรับตัวในทางที่ไม่เหมาะสม สอดคล้องกับ มัมเมอร์รี่ (Mummery 1954:162) พบว่า ครอบครัวที่มีบรรยากาศ แบบประชาธิปไตย โดยเลี้ยงดู เด็กแบบให้คอยให้คำแนะนำ และควบคุม เด็กจะมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่สังคม ยอมรับ ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบให้อิสระ จะมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการแสดงออก

ส่วนที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของการสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวทางสังคม

จากการศึกษาหาความแตกต่างของการสนับสนุนทางสังคม กับการปรับตัวทางสังคม ทั้ง ในภาพรวม และศึกษาหาความแตกต่างของแต่ละด้าน พบว่า การสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มผู้ ดิทยาเสพย์ดี มีความแตกต่างกับการปรับตัวทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดง ว่า การสนับสนุนทางสังคมมีผลต่อการปรับตัวทางสังคม และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับระดับการ สนับสนุนทางสังคม พบว่า การสนับสนุนทางสังคม กับการปรับตัวทางสังคมมีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าระดับการสนับสนุนทางสังคมแตกต่างกัน ทำให้ ระดับการปรับตัวทางสังคมแตกต่างกัน กล่าวคือถ้าระดับการสนับสนุนทางสังคมมาก มีผลทำให้ การปรับตัวทางสังคมอยู่ในระดับดีมาก แต่ถ้าระดับการสนับสนุนทางสังคมน้อย ทำให้การปรับตัว ทางสังคมอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับ อทิตยา นวลศรี (2528:3-4) พบว่า ญาติและเพื่อนมี ความสำคัญต่อการปรับตัว โดยเฉพาะการให้ความรู้จากประสบการณ์ และการช่วยเหลือทาง ด้านอารมณ์ สอดคล้องกับ สุวิไล เสงี่ยมวิมลสุข (2533:27) พบว่าเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม จะทำให้มีการปรับตัวได้ดีกว่าเด็กไม่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และเมื่อศึกษาหาความแตกต่างของแต่ละ ด้าน พบว่าส่วนใหญ่การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ ด้านการยอมรับ และคุณค่า ด้านข้อมูล ข่าวสาร การติดต่อสื่อสาร คำแนะนำ แรงงาน เงิน บริการ กับการปรับตัวทางสังคมด้านการรู้จัก

ตนเอง และเห็นคุณค่า ความมั่นคงทางจิตใจ การให้ความรักและรับความรัก การเข้ากลุ่มและร่วมกิจกรรมกลุ่ม ทักษะชีวิตที่ดีต่อกลุ่มและสังคม ความสามารถเผชิญปัญหา มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ถ้ามีระดับการสนับสนุนทางสังคมมากทำให้ระดับการปรับตัวทางสังคมด้านต่างๆมาก ยกเว้นการสนับสนุนทางสังคมทุกด้าน ไม่มีผลกับความวิตกกังวลหวาดกลัว และมีความผูกพันกัน คือการสนับสนุนทางสังคมมาก ทำให้ความวิตกกังวลหวาดกลัวน้อย ถ้าการสนับสนุนทางสังคมด้านต่างๆน้อยทำให้ความวิตกกังวลหวาดกลัวมากตามมา สอดคล้องกับ จาคอบสัน (Jacobson 1986:252) พบว่าการสนับสนุนด้านอารมณ์มาก ทำให้การปรับตัวของบุคคลดี ส่วนการสนับสนุนด้านอารมณ์ กับการปรับตัวด้านความวิตกกังวลหวาดกลัวมีพฤติกรรมที่ผูกพัน คือการสนับสนุนด้านอารมณ์มาก ทำให้ความวิตกกังวลหวาดกลัวน้อย ถ้าการสนับสนุนด้านอารมณ์น้อย ส่งผลให้ความวิตกกังวลหวาดกลัวน้อย สอดคล้องกับ แคปแลน (Kaplan 1974:7) พบว่า การสนับสนุนทางอารมณ์เป็นสิ่งที่ช่วยลดความเครียด ทำให้บุคคลสามารถเผชิญกับปัญหาความเครียดได้ ถ้าการสนับสนุนด้านอารมณ์มาก ทำให้ความเครียดและความวิตกกังวลน้อย สอดคล้องกับ โคล์เฮนซ์ และ วินด์ Cohen and will 1995:105) พบว่า การสนับสนุนทางสังคมส่งผลให้บุคคลมีกำลังใจต่อสู้ปัญหาได้สภาวะวิกฤตในชีวิต และปรับตัวเองได้ในที่สุด สอดคล้องกับ สมิต สัยฉกร (2527 :19-23) พบว่าการพบปะพูดคุย เป็นวิธีการที่สำคัญที่สุด ที่จะทำให้เข้าใจกันมากขึ้น ทำให้บุคคลได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ซึ่งหากบุคคลมีการพบปะพูดคุย คิดค้อยู่สารกันมาก ย่อมทำให้ การสนับสนุนทางสังคมมีมากขึ้น สอดคล้องกับ ดริร์ดร์ เวชพาณิษฐ์ (2530:76) พบว่า ผู้ป่วยยาเสพติด กลุ่มทดลองที่ได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากบิดา และเจ้าหน้าที่ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดี สอดคล้องกับ โรเจอร์ (Roger 1971:3-7) พบว่า การรับข้อมูลข่าวสาร มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อมนุษยยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาชนบท การรับข้อมูลข่าวสาร เป็นส่วนให้บุคคลปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสามารถปรับตัวเองได้ในที่สุด สอดคล้องกับ ยัฒพร ศิริวิสัย (2538:98) พบว่าผู้สูงอายุที่ผ่านการอบรมและด้านสุขภาพ และการปรับตัว จะทำให้ผู้สูงอายุมีความเข้มแข็งน้อยลง และอยู่ในสถานสงเคราะห์ได้ สอดคล้องกับ แอทชลีย์ (Atchley 1976:110) พบว่าการสนับสนุนด้านการเงินจะช่วยให้การปรับตัวดีขึ้น สอดคล้องกับ เบอร์กแมน และ ซิม (Berkman and Syme 1979:101) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีแรงสนับสนุนมาก มีการตายต่ำกว่าบุคคลที่ขาดแหล่งสนับสนุนทางสังคม หรือขาดการติดต่อสื่อสารทางสังคม เพราะการที่บุคคลขาดคนคอยบอกกล่าว แนะนำ อาจทำให้บุคคลมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดโรค และอุบัติเหตุ ได้ จนกระทั่งปรับตัวไม่ได้ และคิดฆ่าตัวตาย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. สถาบันครอบครัว ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร โดยการอบรมเลี้ยงดูบุตร แบบประชาธิปไตย ประกอบกับการสนับสนุนทางสังคม จะส่งเสริมให้บุคคลมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ได้รับการยอมรับทางสังคม และสามารถปรับตัวเองได้ในที่สุด ครอบครัวต้องให้ความ

สำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้มาก เพราะเป็นสถาบันแรกที่ได้ปลูกฝัง และหล่อหลอมพฤติกรรมของบุคคล

2. สถาบันการศึกษา ควรให้มีการเรียนการสอนด้านพัฒนาการเด็ก วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสมส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี มีทักษะทางสังคม อยู่ในสังคมได้ดี

3. หน่วยงานที่ให้บริการ ควรมีการทำกิจกรรมกลุ่มให้กับผู้รับบริการ โดยใช้กระบวนการกลุ่มช่วยแก้ไขปัญหาพร้อมกัน โดยจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดี สามารถแก้ไขปัญหาได้ และปรับตัวเองได้ในที่สุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาครอบครัว ชุมชน สังคมใดมีอิทธิพลต่อการการปรับตัวทางสังคมของผู้เสพยาเสพติด มากที่สุด
2. ศึกษาการทำกิจกรรมกลุ่ม ในหน่วยงานให้บริการ มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวทางสังคมหรือไม่

